

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто значення та роль управління фінансами в діяльності підприємства. Досліджено організаційну структуру як основу фінансового управління, за допомогою якої підприємство матиме змогу удосконалити свій потенціал та вийти на новий рівень розвитку.

Ключові слова: управління, планування, фінанси, управління фінансами підприємства, ефективність фінансового управління.

Abstract

The importance and role of financial management in the enterprise are considered. The organizational structure as a basis of financial management by means of which the enterprise will be able to improve the potential and to reach a new level of development is investigated.

Keywords: management, planning, finance, enterprise financial management, efficiency of financial management.

Вступ

В сучасних умовах зростає роль фінансового управління як комплексу взаємопов'язаних управлінських рішень і заходів на різних рівнях управління фінансовими ресурсами. Оскільки сьогодні однією із важливих причин кризової ситуації на багатьох українських підприємствах є неправильне або недостатньо ефективне управління фінансами так як фінанси підприємства найважливішим чинником економічного зростання та розвитку. Реформування економічної системи України потребує підвищення ролі управління фінансами як найважливішого елемента загальної системи управління підприємством.

Значний внесок у дослідження та вивчення управління фінансами підприємств внесли: Шелудько В., Фіщук Н. Ю., Поддєрьогін А.М., Голишевська А. А. , Ваньковича Д.В., Гончарова В., Кравченко В., Кравченко Е.

Основна мета даної роботи - проаналізувати організацію і ефективність управління фінансами в діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження

У сучасних умовах господарювання стрімкі зміни зовнішнього середовища вимагають від підприємств побудови і функціонування якісних систем управління, від яких залежить ефективність їх діяльності. Тому управління фінансами є важливою складовою для кожної організації. Сучасні ринкові відносини в Україні висувають нові вимоги до якісного рівня управління та економічного розвитку підприємства, посилення вимог яких зумовлює необхідність пошуку нових методів і удосконалення фінансового управління підприємства. Від ефективного управління значною мірою залежить життєздатність підприємництва, удача започаткованої справи.

Рациональне управління фінансами підприємства, автоматизація управлінської звітності, можливість оперативно відстежувати рух і цільове використання коштів дозволяють планувати і прогнозувати розвиток підприємства, приймати обґрунтовані управлінські рішення. Управління фінансами підприємств – це управління в сфері грошових відносин щодо формування, розподілу і використання грошових доходів, накопичень і фінансових ресурсів з метою найбільш ефективного їх використання і підвищення платоспроможності підприємства [1].

Поддєрьогін А. М. відзначає, що управління фінансами – це сукупність цілеспрямованих методів, операцій, важелів, санкцій, прийомів впливу на різноманітні види фінансових відносин для досягнення певного результату [2]. Фіщук Н. Ю., Голишевська А. А. зауважують, що процес управління фінансами є процесом зміни функцій, за допомогою яких суб'єкт господарського управління впливає на об'єкт – фінансові потоки з метою їх оптимізації та отримання кінцевого результату виробництва [3]. Шелудько В. М. вказує, що система управління фінансами підприємства включає прийняття фінансових рішень щодо управління фінансовими ресурсами підприємства, а також фінансовими відносинами, які виникають у процесі руху фінансових ресурсів [4].

Метою управління фінансами підприємств, яка полягає в досягненні цілей підприємства [5]:

- підтримання і досягнення високого рівня конкурентоспроможності підприємства;
- забезпечення зростання обсягів реалізації продукції; – максимізація ринкової вартості підприємства;
- забезпечення високих темпів економічного зростання;
- забезпечення високого рівня рентабельності виробничо-господарської діяльності;
- максимізація прибутку підприємства;
- мінімізація витрат тощо.

Таким чином, основною метою управління фінансами або фінансового менеджменту є одержання максимальної вигоди від функціонування підприємства в інтересах його власників.

Від того, наскільки ефективно на підприємстві здійснюється управління рухом фінансів та відносин, що виникають у результаті такого руху, залежить його фінансово-економічний стан. Оцінку ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства необхідно проводити за критеріями стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через показники структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість кількісно оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

В економічній науці немає єдиного підходу до управління фінансами підприємства. Науковий доробок з цього і суміжних питань можна умовно за основною суттю запропонованих науковцями рішень поділити на два основні напрямки: удосконалення організації управління підприємством в цілому (у тому числі і фінансами підприємства); удосконалення інструментарію управління фінансами підприємства. До першого напрямку належать праці Д. Ваньковича, В. Гончарова, В. Кравченко, Е. Кравченко, П. Забеліна та інші. Д. Ванькович запропонував шляхи вдосконалення механізму реорганізації управління фінансовими ресурсами підприємств у перехідній економіці України, що ґрунтуються на системному підході.

Під реорганізацією науковець розуміє поетапне створення ефективної управлінської системи та її постійне вдосконалення, а одним з критеріїв її ефективності вважає поліпшення і нормалізацію фінансового стану підприємства [6]. У працях В. Гончарова, В. Кравченко, Е. Кравченко, П. Забеліна пропонується новий підхід до підвищення ефективності управління фінансами на основі використання прогресивних сучасних концепцій управління – реінжинірингу бізнес-процесів. Покращення фінансового стану підприємства розглядається як бізнес-процес або комплекс послідовних етапів і дій. Визначальним є підбір працівників для створення спеціальної команди з організації поліпшення фінансового стану [7].

У складі другого напрямку – дослідження, що стосуються інструментарію управління фінансами підприємства. За цільовим спрямуванням їх можна поділити на декілька субнапрямків: удосконалення планування фінансових ресурсів; проведення діагностики фінансового стану підприємства; удосконалення методології та методичного забезпечення його оцінки; створення системи фінансового моніторингу на підприємстві.

Висновки

Систематизація існуючих підходів показала, управління фінансами підприємства – це управління потоками вхідних і вихідних коштів підприємства для формування, розподілу і використання необхідних фінансових ресурсів, максимізації прибутку підприємства, підвищення рентабельності та платоспроможності.

Розглянуто основні методичні підходи до оцінки управління фінансами підприємства. Ефективність діяльності підприємства в сучасних умовах визначається через комплексну оцінку за допомогою системи взаємопов'язаних показників: ліквідності, рентабельності та прибутку підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Удосконалення управління фінансами та інноваційний розвиток підприємств А.Ю Погребняк, І.М Ліннік .2018
[URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44949/1/SPEP-21_p111-117.pdf](https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44949/1/SPEP-21_p111-117.pdf)
2. Поддєрьогін А. М. Фінансовий менеджмент : підручник ,кер. кол. авт. і наук. ред. проф.А. М. Поддєрьогін. , К. КНЕУ, 536 с.
3. . Фіщук Н. Ю. Фінансовий менеджмент як невід'ємний елемент управлінського інструментарію ,Н. Ю. Фіщук, А. А. Голишевська , Економічний простір , зб. наук. пр. 2011. № 47. С. 288–292.
4. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент ,підручник ,В. М. Шелудько. К. Знання, 439 с
5. Фінанси підприємств : підручник . Н. О. Власова . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків .Світ книг, 2018. 437 с.
6. Ванькович Д.В. Організація системного підходу в управлінні фінансовими ресурсами / Д.В. Ванькович // Регіональна економіка. – №3. – С. 225–231.
7. Єлєцьких С.Я.Удосконалення процесу управління фінансово-стійким розвитком промислового підприємства /С.Я. Єлєцьких //Економіка промисловості. – 2012.

Поліщук Олександра Сергіївна – студентка групи МФКД-20Б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний університет, Вінниця, e-mail: olexandrayagnush@i.ua

Науковий керівник: Єніфанова Ірина Юрївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний університет, Вінниця

Polischuk Olexandra S. - Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National University, Vinnytsia, email: olexandrayagnush@i.ua

Supervisor: Yepifanova Iryna Yu. – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of Finance and Innovation Management Department, Vinnytsia National University, Vinnytsia